



Београд, Косовска 8/1  
011/3220-443, 063/8743-340  
[www.defektolozisrbije.org](http://www.defektolozisrbije.org)  
[sekretar@defektolozisrbije.org](mailto:sekretar@defektolozisrbije.org)

ТР: 205-16791-58 МБ: 07050496 ПИБ: 102225475

## ПРОГРАМ И ПЛАН ПРВЕ ОБУКЕ

*Дана Џамић*

Адреса: Дубљанска 10/12, 11000 Београд

Моб: 0690348284

e-mail: [dana.dzamic@gmail.com](mailto:dana.dzamic@gmail.com)

**ТЕМА ОБУКЕ: Бихејвиорални приступи и анализа као интервенција код аутизма**

Трајање: 16 сати, 4 x 4 сата

Скрипта са садржајем предавања ће бити подељени полазницима.

### **Радионица 1**

**Сат 1** –Разумевање аутизма И облика испољавања са детаљним освртом на комплексност дијагностике И пратеће дијагнозе. Од полазникаће се очекивати да дају примере својих искустава који ће бити анализирани у контексту дијагностичких критеријума.

**Сат 2-** Интервенцијски приступи за особе са аутизмом: АВА (Primenjena bihejvioralna analiza), Son-rise model, PRT intervencija, Rani denverski model, TEACCH, Floortime, Roditelji kao terapeuti, Psiho-edukativne intervencije

**Сат 3 и 4** - Бихејвиорална интервенција и анализа

Увод у бихејвиоризам. Дефинисање и мерење понашања. «Reinforcement (подстрекивачи понашања)» -израда плана и примена. «Extinction (игнорисање)» и казна. Дискриминативни стимулус и мотивациони операнти. Недостатак сарадње и избегавање терапија. Примена бихејвиоралних концепата у терапијске сврхе. Комплексност понашања, проблематично понашање и успех терапије. Интелектуалне тешкоће и њихов утицај на успех терапије.

### Исход:

Полазници ће стећи добро разумевање аутизма и промена кроз које нам научна истраживања доносе у дијагностици и интервенцијама. Различите интервенције ће бити укратко објашњене како би се полазници упознали са оним што се тренутно ради и како би могли да упореде бихејвиорални приступ са осталим расположивим приступима.

Полазници ће разумети основне постулате бихејвиоралне анализе како би могли да их примењују у креирању индивидуалних програма. Добро разумевање и примена бихејвиоралних принципа даје огроман допринос успешности терапија. На пример, научиће коју методологију да користе како би мерили понашање на којем треба радити и то на почетку и током различитих фаза терапије. Такође ће научити како да раде на проблему недостатка мотивације који је често велика препрека успешности терапије.

### **Радионица 2**

**Сат 1** - Тестирање вештина и развојних стадијума код детета у различитим околностима. Селектовање и дизајнирање програма (детаљан рад на дизајнирању раних и напредних програма прилагођених индивидуалним потребама детета).

**Сат 2** - Практичан рад са примерима програма за све вештине на којима можемо да радимо: пажња, имитација, рецептивни и експресивни језик, школски програм, брига о себи, абстрактни језик, социјализација).

**Сат 3** - Израда почетних и напредних програма. Израда документације за сваки индивидуални програм као и за праћење напредовања

**Сат 4** - Улога логопеда и сарадња на јединственом програму. Улога сензорног терапеута. Ресурси који се могу користити за индивидуалне програме

### Исход:

Полазници ће научити како да ураде процене која врста програма је прикладна за свако дете индивидуално, као и какве врсте програма се могу примењивати. Такође ће научити како да користе документацију за припрему сесија и за праћење програма. Примери

документације која се може користити за процену и тестирање ће бити подељени полазницима.

### **Радионица 3**

**Сат 1** - Улога родитеља и укључивање родитеља у терапију детета. Израда плана за сесије (дефинисање таргетираног понашања за сваку сесију, где и када ће се терапије дешавати, који материјали ће се користити, како ће се користити «реинфорцемент (подстрекивачи понашања)»). Добра инструкциона пракса.

**Сат 2** - План генерализације програма (премештање наученог из терапеутских у не-терапеутске услове). Одржавање наученог.

**Сат 3** - Структурисање окружења у којем се раде сесије. Коришћење инструкционих методологија базирано на техникама сегментарног савладавања вештина - «схапинг», «промтинг», «цханинг». Мерења свих појединачних сегмената програма

**Сат 4** – Проблематично понашање и функционална анализа

Исход:

Полазници ће имати прилику да раде на студији случаја како би могли да примене све претходно научене принципе и методологије и користе исте у припреми сесија рада са дететом. Бројна документација која се може користити за процене, анализу, праћење програма као за функционалну анализу проблематичног понашања, ће бити подељена полазницима.

### **Радионица 4**

**Сат 1** - Израда интервенцијског програма за дете у вртићу или школама. Улога педагошких асистента у бихејвиоралним програмима. Бихејвиорални програм у раду учитеља и васпитача. Примери примене бихејвиоралних програма у школама.

**Сат 2** – Критика бихејвиоралног приступа. Који аспекти програма су критиковани и ко су противници оваквих приступа.

**Сат 3 и 4**– Поређење бихејвиоралних методологија са другм методологијама. Дискусија, питања, осврт на праксу полазника. Литература, истраживања и могућности даљих усавршавања.

Исход:

Полазници ће бити упознати са могућношћу примене терапија у школском окружењу. На пример, научиће како да ураде посматрање понашања и израду програма за подршку социјализацији и ефикаснијем учењу.

Такође ће се обухватити детаљна упоредна анализа са другим доступним методологијама као и критика истих.

## Curriculum Vitae

### **Dana Dzamic**

Adresa: 42 The Keep, Blackheath, London SE3 0AF

e-mail: dana.dzamic@gmail.com

Home: +44208 2979804

Mob: +447949 026 296

Udata, majka dvoje dece

## **EDUKACIJA**

- Diplomirani Sociolog (Filozofski Fakultet Beograd)
- Master of Arts in **Autism Studies (Kent University, UK)**

### **Autizam edukacija – London (UK):**

- Therapist Training (**Child Autism UK**)
- Advance Tutor Training (**Child Autism UK**)
- Increasing Motivation (**Child Autism UK**)
- Managing Problem Behaviour (**Child Autism UK**)
- The Essential Content and Structure of a Home Based ABA/VB Programme (Catherine Green, MEd, BCBA)
- Making use of the Analysis of Verbal Behaviour in Teaching Language to Children with Developmental Disabilities (Catherine Green, MEd, BCBA)
- Problem Behavior (Dr. Vince Carbone)
- Problem Behavior advanced (Dr. Vince Carbone)

## **PROFESIONALNO ISKUSTVO U RADU SA OSOBAMA NA SPEKTRU AUTIZMA**

April 2011 – do danas

### **Bihevioralni terapeut u radu sa autističnom decom**

- **Rad na individualnim bihevioralnim kućnim terapijama** (primena bihevioralnih metoda u razvoju svih govornih i jezičkih operanata, socijalizacija, motorne sposobnosti, prevencija i intervencija u problematičnom ponašanju, osnovne životne veštine)
- **Individualni rad i primena bihevioralnog pristupa sa decom u školskom okruženju** – Macaulay Primary School Clapham, London i Benedict House Preparatory School, Sidcup

- Rad u školama uključuje oblasti kao što su: prilagođavanje školskim programima, razvoju funkcionalne komunikacije, paralelna i interaktivna igra, regulisanje anksioznosti, strategije za prevazilaženje problematičnog ponašanja, usvajanje edukativnih programa.
- Posmatranje, prikupljanje I analiza podataka
- **Istraživački rad na projektima istraživanja efikasnosti različitih intervencija I sistema podrške u oblasti autizma** (Kent University, UK)
- **Istraivački rad na procesima deinstitucionalizacije i sistema podrške odraslih osoba sa autimom** (Kent University, UK)

#### **PRETHODNA KARIJERA**

Maj1999 – Septembar 2009, **London**, Istraživanja tržišta I primena bihejviorizma u korporativnim biznisima

Jun 1996 – Mart 1999, Beograd, Istraživanja tržišta I account planning u advertising agenciji